

Motion till riksdagen

1989/90:So613

av Roland Larsson och Lola Björkquist (c, fp)

Statsbidraget till familjedaghemsvärksamhet

I Linköpings kommun har sedan 1985 yrkesgruppen dagbarnvårdare, i likhet med andra yrkesgrupper, medgivits rätt till kommunal barnomsorg för sina egna barn.

Sedan flera år tillbaka pågår en successiv utbyggnad av den öppna förskolan i kommunen. Det innebär att såväl daghemspersonal, dagbarnvårdare som enskilda föräldrar har tillgång till de gemensamma resurser som finns inom barnomsorgen.

Den s.k. Linköpingsmodellen innebär bl.a. att ett antal, i regel 3–4 hemvister och ett antal familjedaghem är grupperade kring en s.k. leklada. I denna leklada finns de gemensamma lokalresurserna för aktiviteter och samvaro för hela området behov. Varje område omfattar ca 250 hushåll.

I lekladan finns också föreståndaren för all barnomsorg inom hela bostadsområdet. Även hemarbetande föräldrar har tillgång till lekladans samlade resurser.

Vid inskrivning i barnomsorgen tillämpas närhetsprincipen på så sätt att plats erbjuds inom det egna bostadsområdet. Det finns heller inga restriktioner för daghemspersonalen att arbeta på det daghem där deras egna barn är inskrivna.

Kommunen har i detta system funnit det praktiskt och ekonomiskt vettigt att låta de dagbarnvårdare som så önskar få sina egna barn inskrivna i sitt egna familjedaghem, dvs. hos sig själva. På det viset har det oftare givits möjlighet att erbjuda heltidstjänster, vilket också underlättar rekryteringen av nya dagbarnvårdare. Med tanke på det stora rekryteringsbehovet inför utbyggnaden till full behovstäckning senast 1991 är det naturligtvis betydelsefullt. Självfallet tillämpas samma köregler och avgifter för dagbarnvårdarnas barn, som för alla andra.

Genom en förordning (1987:860) om statsbidrag, vilken trädde i kraft 1 januari 1988, utgår inte längre statsbidrag för barn som är inskrivna som dagbarn i egna föräldrars familjedaghem. En i och för sig märklig bestämmelse, eftersom det för statsbidrag till annan barnomsorgsvärksamhet inte ifrågasätts om personalens egna barn får vara inskrivna på det daghem där föräldrarna arbetar.

I en fastställd kammarrättsdom från 1988-01-17, om en utvidgad tillämpning av den sedan 1985 införda barnomsorgsformen för dagbarnvårdarnas egna barn, ifrågasattes också den lagakraftvunna och genomförda formen.

Enligt kammarrätten saknas författningsbestämmelser som ger kommunen rätt att skriva in dagbarnvårdarnas barn, som dagbarn hos dem själva.

Under hösten 1988 har dock kammarrätten i Stockholm i en dom beträffande Uppsala kommuns beslut att förfara på samma sätt som Linköping fastställt att denna barnomsorgsform står i överensstämmelse med gällande lagstiftning. Denna dom har senare vunnit laga kraft.

Flera kommuner, även socialdemokratiskt styrda, har därefter beslutat införa denna barnomsorgsform som felaktigt kommit att benämnas Uppsalamodellen.

Som en konsekvens av att det i dom fastslagits att egna barn inskrivna som dagbarn i egna föräldrars familjedaghem är att betrakta som vilken annan barnomsorg som helst är det närmast självklart att förordningen 1987:860 skall ändras så att statsbidrag också utgår till denna barnomsorg.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande ändring av förordningen 1987:860.

Stockholm den 23 januari 1990

Roland Larsson (c)

Lola Björkquist (fp)

Mot. 1989/90
So613